

A Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság Balassagyarmaton, a 2022. október 28. napján tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A rágalmazás vétsége miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Balassagyarmati Járásbíróság 2022. február 14. napján kihirdetett 1.B.203/2020/34. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 vádlottat az ellene rágalmazás vétsége miatt (Btk. 226. § (1) bekezdés (2) bekezdés b) c) pont) emelt vád alól felmenti.

A 10.000.- forint bűnügyi költséget, mely illeték lerovásával merült fel a magánvádló viseli.

A törvényszék mellőzi a becsületsértés vétsége (Btk. 227. § (1) bekezdés a) és b) pontja) miatti eljárás megszüntetésére vonatkozó rendelkezést.

I n d o k o l á s

[1] magánvádlól a 2019. június hó 03. napján kelt beadványában feljelentést tett Terhelt1val szemben a Btk. 226.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) és c) pontjai szerint minősülő rágalmazás vétsége, valamint a Btk. 227.§ (1) bekezdésének a) és b) pontja szerint minősülő becsületsértés vétsége miatt.

[2] A Budapesti Regionális Nyomozó Ügyészség a vád képviselőt nem vette át, mert – a 2019. június hó 14. napján kelt 2.Nyom.1363/2019. számú átiratban kifejtett - álláspontja szerint a feljelentésben és annak mellékletében írottak közvérdra üldözendő bűncselekmény gyanúját nem alapozzák meg, mivel nem a feljelentő ítélezési tevékenységével, egyéb hivatalos eljárásával állnak összefüggésben, hanem igazgatási jogkörének gyakorlásával.

[3] Az ügyészség a fentiekre figyelemmel az ügy iratait egyidejűleg megküldte a magánvádas eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező képviselőlnak.

[4] Miután a képviselő1, a bíróság5, valamint a bíróság5 illetékességi területén működő járásbíróságok valamennyi bírāja kérte a kizárását az ügy elbírálásából, a Fővárosi Ítéltábla a 2019. október hó 25. napján kelt és ugyanekkor végleges 3.Bkk.10.749/2019/3. számú végzésében az elsőfokú eljárás lefolytatására a Balassagyarmati Járásbíróságot jelölte ki.

[5] Az elsőfokú eljárás során Terhelt1 vádlott - 2022. február hó 09. napján tett nyilatkozatával - a tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondott, egyidejűleg meghatalmazta a védőjét a kézbesítési megbízotti feladatok ellátására.

[6] A Balassagyarmati Járásbíróság a rendelkező részben megjelölt számú, 2022. február hó 14. napján kihirdetett ítéletében Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki rágalalmazás vétségében (Btk. 226.§ (1) bekezdés (2) bekezdés b) és c) pont), ezért őt megrovásban részesítette.

[7] A becsületsértés vétsége (Btk. 227.§ (1) bekezdés a) és b) pont) miatti eljárást megszüntette.

Kötelezte a vádlottat, hogy a magánvádló részére fizessen meg 10.000.- forintot bűnügyi költségként.

[8] Az elsőfokú bíróság által – a magánváddal érdemben egyezően - megállapított történeti tényállás:

[9] „Terhelt1 vádlott – korábbi képviselőli polgári ügyszakos bíró, elnökhelyettes, majd nyugdíjazásáig bírósági titkár- a egyéb adat2 megjelent, 2019. május 13-án kelt, és 2019. május 22-én közétett „Levél egy jelenség margójára” megnevezésű nyílt levélben azt állította magánvádlólról, - korábbi bíróság5i elnök, bíróság3 elnökhelyettes, jelenleg bíróság tag, bíróság5 tanácselnök- azt saját nevében aláírva, hogy

1., „Több tag és póttag azért mondott le, mert rájöttek arra, ami számunkra nyílt titok volt, hogy magánvádló személyes, egyéb név1vel szembeni sértettségéből adódó harcához kívánja őket felhasználni, maga mögé állítva az bíróság egyes tagjait.”

2., „Megpróbálta személyi döntéseivel ellehetetleníteni a szétválást.”

3., „Szakmaiságot nélkülözően nem vette figyelembe a bíróság létszámának megállapításakor sem a tényleges ítélkezést, sem a maradvány kurenciális munkaterhet.”

4., „Komoly autokráciát vezetett be regnálása alatt.”

5., „Gyakran nagy plénum előtt megalázta a kollégákat.”

6., „Tett stigmát a törvényszék azon dolgozóira – elsősorban bírákra – akiket egyéb név1 emberének tekintett, ők a javadalmazásban is érezhették a megkülönböztetést.””

[10] A magánvádló tudomásul vette az ítéletet.

[11] A vádlott és védője fellebbezést jelentettek be az ítélet ellen a bűnösség megállapítása miatt, a vádlott felmentése érdekében, támadva az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, a bűncselekmény minősítését és az ítélet indokolását is.

[12] A törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 590. § (1) bekezdése alapján bírálta felül, az azt megelőző bírósági eljárással együtt, figyelemmel a Be. magánvádas eljárásra vonatkozó CIV. fejezetében írottakra is.

[13] A védelmi fellebbezések irányára tekintettel, az ítélet korlátozott felülbírálatának (Be. 583. § (3) bekezdés, 590. § (3) bekezdés) nem volt helye. A felülbírálat kiterjedt az ítélet megalapozottságának, valamint a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, az intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezések vizsgálatára, továbbá az indokolás helyességének és az eljárási szabályok megtartásának vizsgálatára is (Be. 590. § (2) bekezdés).

[14] A törvényszék megállapította, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt olyan a Be. 608. § (1) bekezdésében írt abszolút eljárási szabálysértés, mely a felülbírálat tárgyát képező ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indokolná.

[15] Nem történt olyan a Be. 609. § (1) bekezdésében rögzített relatív eljárási szabálysértés sem, amely lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, valamint a szankció alkalmazására.

[16] A védelmi fellebbezések elbírálására a másodfokú bíróság előbb - a Be. 598.§ (2) bekezdésének első fordulata alapján - tanácsülést tűzött ki, majd – a védő indítványára – nyilvános ülést tartott.

[17] A védő a nyilvános ülést megelőzően előterjesztette a védelmi fellebbezések írásbeli indokolását, melynek lényege szerint:

[18] Az elsőfokú bíróság a releváns tényállás felderítése nélkül vont következtetést a vádlott bűnösségére a magánvád tárgyává tett bűncselekményben, mely okból ítélete teljes egészében megalapozatlan és alkalmatlan az érdemi felülbírálatra.

[19] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása szempontjából lényeges körülmények tisztázására irányuló védelmi bizonyítási indítványokat utasított el, így nem tárta fel, hogy: hol lelhető fel a magánvádló által a vádlottnak tulajdonított levél eredeti példánya, az mikor kelt, annak tartalma azonos-e a magánvádló által hivatkozott tartalommal, azt valóban a vádlott írta, illetve ő írta alá, amennyiben pedig igen, az miként került ki a vádlott birtokából, s milyen körülmények között, pontosan mikor került közzétételre az bíróság3 bíróság3) központi intranetes felületén, továbbá, hogy az ott közzétett levél tartalmilag egyező-e a magánvádló által a vádlottnak tulajdonított levél tartalmával.

[20] Hivatkozott továbbá arra, hogy az elsőfokú bíróság a fentiek felderítésén túl elmulasztotta a lényeges bizonyítás felvételét a levélben lévő állítások tekintetében is.

[21] A védő fellebbezése írásbeli indokolásában az elsőfokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványait fenntartotta.

[22] A védő a vádlott felmentésére irányuló érdemi indítványa alátámasztása körében hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság lényegében kritika nélkül fogadta el, s emelte át – a jogbiztonság sérelmével – saját ítéletének indokolásába a magánvádló jelen ügyben kifejtett jogi álláspontját, valamint az általa személyhez fűződő jog megsértése miatt kezdeményezett polgári peres eljárásban hozott ítélet indokolásában írottakat.

[23] Az elsőfokú bíróság továbbá a rendelkezésére álló adatokból sajátos jogértelmezéssel, számos helytelen ténybeli és jogkövetkeztetést levonva hozott a büntetőjogi felelősségét be nem ismerő és a vallomástételt megtagadó vádlottat marasztaló ítéletet, noha a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján - a vádelejtés folytán fennmaradt maradvány tényállás tekintetében - kizárólag a vádlott felmentésének lett volna helye.

[24] A nyilvános ülésen a védő fenntartotta a védelmi fellebbezések írásbeli indokolásában előadottakat és az ott írottakkal lényegileg egyezően szólalt fel.

[25] A magánvádló felszólalásában - a védő által előadottakra reagálva - hangsúlyozta, hogy a tárgyalás megkezdését követően a magánvád módosítására azon ügyészi álláspontra tekintettel került sor, miszerint a levélben írottak közvérdra üldözendő bűncselekmény gyanúját nem alapozzák meg. Ez okból nem tette a magánvád tárgyává az inkriminált levél valamennyi sérelmes tényállítását, csak azokat, melyek megfelelnek a magánvádas eljárás kereteinek.

[26] A törvényszék a nyilvános ülést, az ott elhangzottakra figyelemmel, a Be. 600. § (1) bekezdésének b) pont alapján tárgyalásra utalta, figyelemmel arra, hogy megállapította az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be.592.§ (2) bekezdésének b.) pontja alapján részben felderítetlen.

[27] A fellebbezési tárgyalás előkészítése körében a másodfokú bíróság megkereséssel élt az egyéb érdekelt2ához, annak felderítése érdekében, hogy: a magánvád tárgyát képező, a feljelentés szerint a bíróságok központi intranetes felületén 2019. május hó 14. napján közzé tett „Levél egy jelenség margójára” című nyílt levelet ki juttatta el és milyen célból főosztályukhoz, annak beérkezését követően a közzétételig milyen protokoll szerint jártak el, ki működött közre a levél közzétételében, ahhoz szükség volt-e előzetes engedélyre, avagy bárkinek, bármilyen tartalmú írása közzé tehető a bíróságok központi intranetes felületén.

[28] A megkeresett válaszára figyelemmel, az egyéb érdekelt2ához intézett kérdések tisztázása érdekében a másodfokú bíróság a fellebbezési tárgyalásra tanúként idézte tanú1.

[29] A törvényszék a fentiekén túlmenően – szintén a fellebbezési tárgyalás előkészítése körében – a bíróságok központi intranetes felületéről beszerezte az bíróság a magánvád tárgyát képező levélben hivatkozott 34/2019. (V.08.) számú határozatát az bíróság3 Elnöke tisztségétől való megfosztásának indítványozásáról.

[30] A másodfokú bíróság beszerezte továbbá a Fővárosi Törvényszéken 40.P.21.567/2020/21. számon folyamatban volt, magánvádló1 felperesnek a cégnév Zrt. és az cégnév1 Kft. alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértése íránt folyamatban volt polgári per iratait.

[31] A fent megjelölt polgári ügy iratainak beszerzését követően – azok tartalmára figyelemmel – a másodfokú bíróság megkereséssel élt egyéb név3 a bíróság5 (továbbiakban: bíróság5) Elnökéhez, továbbá egyéb név2hez a képviselő1 Elnökéhez azon iratok megküldése

érdekében, melyekben a vádlott a szolgálati út betartásával a „Levél egy jelenség margójára” című nyílt levelének a bíróság⁵ intranetes felületén történő megjelentetését kérte.

[32] A fellebbezési tárgyaláson tanú1 tanú, aki az egyéb érdekelt²ának tájékoztatása szerint az ügy tárgyát képező levelet „tanú1” felhasználó néven 2019. május hó 14. napján 14 óra 43 perckor a bíróságok központi intranetes oldalára feltöltötte, tanúvallomásában az ügy érdemét érintően az alábbiakról számolt be:

[33] 2017. júliusa és 2019. júniusa között dolgozott az bíróság¹lán, 2019. áprilisától csoportvezetőként.

[34] Nem vitatta, hogy az ügy tárgyát képező nyílt levelet ő töltötte fel a bíróságok központi intranetes felületére 2019. május hó 14. napján 14 óra 43 perckor, magára a levélre, illetve

annak közzététele konkrét körülményeire ugyanakkor, az idő múlására figyelemmel már nem tudott visszaemlékezni.

[35] A tanú a „levél” meghatározású írások közzétételének gyakorlatáról általánosságban azt mondta el, hogy azokat az elnöki kabinet küldte át elektronikus úton, azaz e-mail-ben a főosztályukra, azzal, hogy azt tegyék közzé, neki pedig a főosztályvezető küldte tovább szintén e-mailben a megjelentetés érdekében, valamint, hogy egy „levél” meghatározású íráson a nyilvánosságra hozatal előtt tartalmi, stilisztikai korrekciót nem végzett, nem végezhetett.

[36] A tanú arról sem tudott nyilatkozni, hogy a magánvád tárgyát képező nyílt levél konkrétan miként jutott el az bíróság²hez, elmondta ugyanakkor, hogy egyetlen bírósági szervezetben szolgálatot teljesítő személy sem kérhette arra meg közvetlenül őt vagy a főosztályon dolgozó kollégáit, hogy írását jelentesse meg a központi intranetes felületen, mert az kizárólag felsőbb vezetői engedély, egyúttal utasítás alapján történhetett meg.

[37] A tanú kihallgatását követően a törvényszék felolvasással tette a bizonyítási eljárás anyagává a bíróságok központi intranetes felületén a egyéb adat linken jelenleg is elérhető nyílt levelet és annak alapján megállapította, hogy annak tartalma teljes egészében megegyezik a feljelentés mellékletét képező nyílt levéllel, továbbá, hogy az tartalmazza a magánvádló által sérelmezett, a magánvád tárgyát képező kijelentéseket.

[38] A bíróság⁵ Elnökének és a képviselő1 Elnökének a másodfokú bíróság megkeresésére adott tájékoztatása szerint sem a bíróság⁵-n, sem a képviselő1on nem lelhetők fel az ügy

tárgyát képező nyílt levél közzétételével kapcsolatos iratok, mely tényből a törvényszék azt a következtetést vonta le, hogy a levél nem a szolgálati út betartásával került továbbításra az bíróság3-ba.

[39] A törvényszék ismertetéssel tette a bizonyítási eljárás anyagává az bíróság 34/2019. (V.08.) számú határozatát, mellyel az bíróság az Országgyűlésnél kezdeményezte dr. egyéb név1nek az bíróság3 Elnökének tisztségétől való megfosztását, s amely határozat az ügy tárgyát képező nyílt levelet ihlette, a levélben írottak szerint.

[40] A törvényszék ismertetéssel tette a fellebbezési tárgyalás anyagává Terhelt1 vádlottnak a Fővárosi Törvényszéken 40.P.21.567/2020. számon folyamatban volt polgári perben 2021. június hó 15. napján tett vallomását a 14. alszámú tárgyalási jegyzőkönyv 1-9. oldalairól.

[41] A vádlott a kihallgatása kezdetén az eljáró bíró tudomására hozta, hogy a felperes által kezdeményezett büntetőeljárás van folyamatban vele szemben a Balassagyarmati Járásbíróságon 1.B.203/2020. számon, majd a jelen ügyet érintően – a hamis tanúzás törvényi következményeire, valamint az önvádra kötelezés tilalmára (Pp. 290.§ (1) bekezdés b) pont) történt figyelmeztetést követően – az alábbiakat adta elő a magánvád tárgyát, egyúttal annak mellékletét képező nyílt levélről:

[42] „Azt írtam a levelemben, hogy van egy konfliktus a felperes és az bíróság3 elnöke között, ami eléggé elfajult és ez nem tesz jót a bírói karnak, mert megosztja a bírói kart. Különösen, hogy a felperes hasonló módszereket alkalmaz, mint amivel az bíróság3 elnökét vádolja. A kinevezési módszerekre gondolok....”

„...egyéb név3tól kaptam támogatást, hogy a levelem megjelenhessen az intraneten.”...

(3. oldal utolsó bekezdés).

[43] „...nem állampolgárként, hanem bírósági dolgozóként írtam a leveletem.”...

[44] „Én azt gondolom, hogy valószínűleg sokan egyetértettek a levélben foglaltakkal, így egyéb név és egyéb név3 is, akik támogatták a levél nyilvánosságra hozatalát. Megírtam, engedélyezték és feltették az intranetre”...

(4. oldal alulról 10. sor)

[45] „A most részemre ismertetett cikkben szereplő mondatokat én biztos, hogy nem így fogalmaztam.”...

„Szerintem, ami a cikkben szerepel, az semmiképp sem szó szerinti idézet az én nyílt levelemből.”...

„ az, ami a cikkben áll, nem azonos azzal, amit én leírtam!”...(5. oldal felülről a 11., valamint a 13-14. és 22-23. sor)

[46] „... az én levelem nem igazán a egyéb név1 egyéb név1 melletti kiállítás, nem volt ilyen jellegű ráhatásom az ő helyzetére. Én egy jelenséget állítottam a középpontba a levelemben.”...

„... valótlannul állítja a felperes azt, hogy az én nyílt levelem nem áll a rendelkezésükre, mert a büntetőeljárásban csatolásra került, tehát ismernie kell. Nem tudom megmondani, mikor írtam a leveletem.”...

(6. oldal felülről a 14-15. sor, 35-37. sor)

[47] „...Az interneten egy- 2 napon belül meg is jelent az általam írt levél.”...

„ Hangsúlyozom, hogy nem kellett engedély ahhoz, hogy a leveletem megírjam, anélkül írtam. Engedélyt az intranetre történő feltöltéshez kaptam. Pontosabban nem volt formális engedélyeztetés ezzel kapcsolatban. Egyszerűen megjelent az intraneten és ebből következtettem arra, hogy engedélyezték a leveletem megjelenését az intraneten.

A bíróság5-n van belső intranet. Én más bíróságra nem gondoltam, amikor a levél feltöltését szerettem volna, hanem, hogy a saját bíróságunkon tehát a bíróság5-n jelenjen meg a levél.

Én oda szántam, a bíróság5 számára és azt kértem, hogy ha lehet, jelentessék meg az intraneten a leveletem. Meg is történt.”...

„Nem használtam olyan kifejezést, hogy stigmatizálta a felperes a bírók egy részét, akiket egyéb név1 embereinek tartott, de tartalmilag valóban ilyet írtam a levelemben. Azt írtam, hogy voltak a egyéb név1 emberei, és voltak, akik nem a egyéb név1 emberei és a felperes alkalmazta ezt a megkülönböztetést.

„Nagyságrendileg négyszáz körül voltunk bírák a bíróság5-n és három-négyszer annyian a többiek, valamivel több mint ezerötszázan voltunk tehát.”...

(7. oldal első bekezdés)

[48] „2019. július 1-én kezdtem meg a nyugdíjazáshoz a felmentési időm letöltését. Előtte két héttel írtam a levelet.”...” Nincs nálam a levél, nem hoztam el, nem tudok semmit arról, hogy ez a levél meddig volt fenn az intraneten én ezt nem követtem nyomon.”

[49] A vádlottnak a polgári eljárás során tett és a fellebbezési tárgyaláson ismertetett tanúvallomása a Be. 187.§ (1) bekezdése értelmében bizonyítási eszközként felhasználható, mivel abból a tanúzási figyelmeztetés és az arra adott válasz egyértelműen kitűnik, továbbá Terheltl jegyzőkönyvi nyilatkozata szerint – tanú - vallomása helyesen került jegyzőkönyvezésre.

[50] A védő perbeszédében a védelmi fellebbezések indokaként előadottakat változatlanul fenntartotta. Álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékokkal a bíróságok központi intranetes felületén megjelent nyílt levél vádlottól származása továbbra sem bizonyított, Terheltlnak a polgári perben a mentességi jogára történt többszöri alapos hivatkozása ellenére kikényszerített vallomása pedig a Pp. 290.§ (6) bekezdése alapján bizonyítékként nem vehető figyelembe.

[51] A magánvádló a perbeszédében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat helyesen mérlegelve

megalapozottan állapította meg a tényállást és a levont jogkövetkeztetés, illetve az alkalmazott szankció is helyes volt.

[52] Megítélése szerint, a vádlottnak a Fővárosi Törvényszéken 40.P.21.567/2020. számon folyamatban volt polgári perben a 14. alszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített, a hamis tanúzás törvényi következményeire, valamint az önvádra kötelezés tilalmára történt figyelmeztetést követően tett nyilatkozata egyértelműen és aggálytalanul támasztja alá az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást. A vádlott ugyanis a megjelölt ügyben következetesen vallott arról, hogy ő írta a bíróságok központi intranetes felületén megjelent levelet, és hogy azt – bár ez már magának a levélnek az első mondatból, sőt a tartalmából is kitűnik – a nagy nyilvánosságnak, intranetes közzétételre szánta. Az ismertetett vallomásban maga a vádlott hivatkozott arra, hogy az általa írt levelet a magánvádló a jelen büntetőügy irataihoz csatolta, magáénak tartotta a levél sérelmezett és az elsőfokú ítélet tényállásában rögzített tényállításait, s beszámolt arról is, hogy mely indokok indították őt azok megtételére.

[53] Álláspontja szerint az a tény, hogy a vádlott az általa sérelmezett és az elsőfokú ítéletben is megállapított tényállításokra vonatkozóan részletes valóság bizonyítása iránti

indítványt terjesztett elő, közvetetten ugyan, de arra utal, hogy a vádlott a büntetőeljárásban sem vitatja a levélben tett tényállítások tartalmát. Amennyiben ugyanis azok nem a vádlottól származó tényállítások volnának, neki nyilvánvalóan nem fűződne érdeke ahhoz, hogy azok valóságtartalma bizonyítást nyerjen, továbbá azt sem tudná, hogy ezen tényállítások valóságtartalmát mivel kell bizonyítani.

[54] Hivatkozása szerint közvetetten a vádlott bűnösségére utal az a tény is, hogy bár a levél tartalma alapján egyértelműen beazonosítható a vádlott személye, illetőleg a levél az ő nevének aláírásával került nyilvánosságra, azt átvette az országos sajtó is, a jogász szakképzettségű vádlott a mai napig semmit nem tett annak érdekében, hogy amennyiben a levél a személyéhez nem köthető, azt távolítsák el, vagy – a személyével való összefüggés tekintetében – korrigálják, noha annak esetleges büntető-, illetve polgári jogi következményeivel is nyilvánvalóan számolnia kellett.

[55] Kiemelte, hogy - a védő hivatkozásával ellentétben – az ügy érdemi elbírálása szempontjából nem az írt és a közzétett levél szó szerinti egyezések van jelentősége, hanem annak, hogy a sérelmezett tényállítások a vádlott által írt és a nevében közzétett nyílt levélben fellelhetők-e. Erre vonatkozóan pedig rendelkezésre állnak a polgári perben tett vádlotti nyilatkozatok.

[56] A másodfokú bíróság a fellebbezési tárgyalás alapján – az ott felvett bizonyítás eredményeként - azt állapította meg, hogy a védelmi fellebbezések alaposak, az alábbiak szerint:

[57] A törvényszék a felülvizsgálat eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során a perrendi szabályokat alapvetően betartotta, azonban az ügyfelderítési kötelezettségének nem tett maradéktalanul eleget, minek következtében az általa megállapított tényállás részben megalapozatlan (Be. 592. § (2) bekezdés b) pont).

[58] Az elsőfokú bíróság ugyanis nem teljeskörűen folytatta le a bizonyítást az általa rögzített tényállás megállapítása szempontjából lényeges körülmények tekintetében. Nem tisztázta, hogy a vád tárgyát képező és a magánvádló számára sérelmes tartalmú levelet a vádlott írta-e, illetve, hogy annak nyilvánosságra kerülését a vádlott akarta-e, a levél miként került nyilvánosságra, a levél nyilvánosságra hozatala érdekében a vádlott tett-e lépéseket, vagy arra a vádlott akaratán kívül került sor.

[59] A másodfokú bíróság – az ügyiratok tartalma alapján, illetve a felvett bizonyítással – az ítélet részbeni megalapozatlanságát kiküszöbölte.

[60] A törvényszék a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította tehát, hogy a bíróságok központi intranetes felületére az bíróságának munkatársa tanúl által 2019. május hó 14. napján 14 óra 43 perckor a vádlott nevében közzétett „Levél egy jelenség margójára” című nyílt levelet a vádlott fogalmazta meg, tehát ő írta. Ezt a következtetést a vád tárgyát képező levélnek szorosan a vádlott személyéhez

köthető, illetve kötődő tartalmi elemei, valamint a vádlottnak a hivatkozott polgári perben tett tanúvallomása alapozzák meg.

Továbbá az a körülmény, hogy amennyiben a nevével nyilvánosságra került, nyilvánvalóan érzékeny tartalmú (akár közéleti vita kiváltására is alkalmas) levelet nem a jogban jártas vádlott írta volna, minden tőle telhetőt megtett volna annak érdekében, hogy a levelet a személyével ne hozzák összefüggésbe, (azaz vegyék le a honlapról, s közöljék azon a neve visszaélésével került megjelölésre) s nem csupán a büntetőeljáráásban hivatkozott volna erre.

[61] A törvényszék a levél vádlottól származásának vizsgálata körében helytállónak találta a magánvádló azon hivatkozását is, hogy amennyiben a vád tárgyát képező levelet nem a vádlott írta volna, s nem kívánta volna annak nyilvánosságra hozatalát, a jelen eljárásban nem indítványozta volna a valóság bizonyítást, a levélben írott állítások valóságtartalmának igazolása reményében.

[62] A másodfokú bíróság a fentieken túl tanúl tanúvallomása alapján azt is megállapította, hogy a vádlott gondolatai változtatás nélkül váltak megismerhetővé a bírósági szervezet központi intranetes felületéhez hozzáféréssel rendelkező dolgozói számára.

[63] A vádlott - a tartalma alapján megállapíthatóan – levelét a bírói kar nyilvánosságának szánta, ezért azt az elkészítését követően igazgatási vezetőjének adta át, azzal a kéréssel, hogy azt tettesse közzé a bíróság5 belső intranetes oldalán. E tényre a törvényszék szintén a vádlott polgári perben tett tanúvallomása, valamint azon körülmény alapján következtetett, hogy a nyílt levél a jelen ítélet meghozatalának időpontjában is olvasható a bíróságok központi intranetes felületén a vádlott névalíráásával, a levél eltávolítását azonban a vádlott a mai napig sem kezdeményezte.

[64] A fent írtakra figyelemmel a törvényszék – az iratok tartalma, valamint a mérlegeléssel elfogadott bizonyítási adatok alapján, a fellebbezési tárgyaláson felvett bizonyítás eredményeként – az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás történeti részét - a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja - alapján az alábbiak szerint egészítette ki:

[65] Az indokolás [11] bekezdése előtt az alábbiakat rögzíti:

„Az bíróság a 2019. május hó 08. napján kelt és ugyanezen a napon az egyéb adat1 hírportálon közzétett, a szervezet elnöke egyéb név4 által ellenjegyzett 34/2019. (V.08.) számú határozatával indítványozta az Országgyűlésnél egyéb név1 egyéb név1, az bíróság3 elnökének tisztségétől való megfosztását. „

[66] Az indokolás [11] bekezdésében a vádlott szervezeti beosztásainak megjelölését követően az alábbiakat rögzíti:

„- az bíróság 34/2019. (V.08.) számú határozatának megismerését követően, annak tartalmára reagálva „Levél egy jelenség margójára” címmel, 2019. május 13-án nyílt levelet fogalmazott meg elsődlegesen a bírói kar számára. Levelét, annak megírását követően, igazgatási vezetőjének egyéb névnek adta át, annak érdekében, hogy gondolatait tegye közzé a bíróság5 belső intranetes felületén, melyhez hozzáférő bírósági dolgozók száma az ezer főt meghaladja.”

[67] Az indokolás [11] bekezdésében a fentieket követően, folytatólagosan az alábbiakat rögzíti:

„A vádlott által megfogalmazott nyílt levél az alábbiakat tartalmazta:

[68] „Levelemet elsősorban kedves és mélységesen tisztelt bíró kollégáimnak írom, de igazából mindenkinek, akinek szeme, füle van hozzá.

[69] Nehezen szántam rá magam e levél megírására, mert aki ismer, az tudja, hogy az elmúlt több, mint 18 évben, amit a képviselőlon töltöttem - ebből 12 évig polgári elnökhelyettesként -a majd 2016. június 1-től bírósági titkárként nem toltam magam előtérbe, csendben végeztem erőt próbáló munkámat a bíróságon, ahogy elhangzott a Törvényszék „gyarmatán”.

[70] Hogy mégis toltat fogtam, az az Portálon 2019. május 8-án megjelent és futótűzként terjedő cikkben közöltek miatt volt. A cikk arról számolt be, hogy az bíróság (bíróság) kezdeményezi egyéb név1nek, az intézménynév elnökének felmentését.

[71] Az bíróság új összetételű tanácsa 2018. január 30. napján kezdte meg működését. Azonban nem sokkal később már az bíróság csökkentett létszámmal, 11 fővel kényszerült működni (kérdés, hogy Jogszabályszerű-e ez a működés). Több tag és póttag lemondására figyelemmel póttagválasztás vált szükségessé, mely, mint tudjuk botrányba fulladt, mert megválasztandó jelöltek hiánya miatt eredménytelen volt az bíróság póttagválasztása. Vajon miért? Költői a kérdés? Az általam megkérdezett bíró kollégáknak, de nekem is az volt a véleményünk, hogy

[72] mi dolgozni szeretünk az ügyfelekért a nem mindig könnyű munkakörülmények között is, nem pedig mások önös érdekeiért harcolni.

[73] Nem véletlen, hogy több tag és póttag lemondott, ugyanis rájöttek arra, ami számunkra is nyílt titok volt, hogy magánvádló személyes, egyéb névvel szembeni sértettségéből adódó harcához kívánja őket felhasználni, maga mögé állítva az bíróság egyes tagjait.

[74] Mint a bíróság5 bírása több éven keresztül testközelből figyelhettük, és szenvedtük el az bíróság volt elnökének (2019. január 15-ig a bíróság5 elnöke), magánvádlónek nem mindig áldásos tevékenységét

[75] Ez a harc már javában dúlt, amikor kormányzati döntés született arról, hogy a képviselő 2017. január 1-i hatállyal szétválak.

[76] Ennek a harcnak a képviselő 1 és dolgozói, köztük magam is áldozatai lettünk. magánvádló elnök asszonyt oly annyira elfoglalta ezen tevékenység, hogy nem maradt elég figyelme, energiája a szétválást kellő szakmaisággal menedzselni, ráadásul, mivel nem értett eget a kormányzati döntéssel, (mely a városnév Járás lakosainak érdekén alapult) szinte megpróbálta személyi döntéseivel ellehetetleníteni a szétválást.

[77] A szétválás utáni 2017. évben 12 fő dolgozott a bíróságon, ebből 3 bírós (összehasonlításként ugyanazon feladatokat ma 23 dolgozó végzi). Mivel elsősorban a polgári ügyszakban nem történt meg a Polgári Perrendtartás ezen szétválásra szükséges módosítása Elnök asszony szakmaiságot nélkülözve nem vette figyelembe a bíróság létszámának megállapításakor sem a tényleges ügyérkezőt, sem a maradvány kurrenciális munkaterhet.

[78] magánvádló, aki a médiában azt hangoztatta, hogy „hogy a bíróságok csak akkor tudnak jól működni, ha a bíróság4, bíróság3, bíróság rendszere egyensúlyban van% a saját Törvényszékén nem tudta ezt az egyensúlyt megtartani, komoly autokráciát vezetett be regnálása alatt a bíróság5en, döntéseit nem igazán lehetett megkérdőjelezni.

[79] Nap nap után tapasztaltuk, hogy döntései meghozatalakor személyes érzelmei vezérlik, kijelentéseivel, megnyilatkozásaival gyakran nagy plénum előtt megalázta a kollégákat, ezáltal megosztotta a bírói kart. Minden alap nélkül tett stigmát a Törvényszék azon dolgozóira - elsősorban a bírákra - akiket „egyéb név1 emberének” tekintett ők a javadalmazásban is érezhették a megkülönböztetést. A másik tábor az „Ó” embereiből

tevődött össze. Aki semleges akart maradni, azokat is érzelmi indíttatásból a két tábor valamelyikébe osztotta be.

[80] Talán komolytalannak tűnik, amikor a jelenségre a „bagoly mondja” mondás jut eszembe, ugyanis az bíróság volt elnöke (jelenleg tagja) olyan erényeket követel az bíróság3 elnökétől, amivel maga nemigazán rendelkezik. 1.33 állítja be tevékenységét, mintha a bírákért, bírósági dolgozókért tenné, de amikor kardot rántott Igazából nem vette figyelembe a mi érdekeinket.

[81] Nekünk az az érdekünk, hogy nyugodt, jó körülmények között tudjunk dolgozni, és ne hagyjuk, hogy megosszanak bennünket. Mindig azt vallottam, hogy a vitás kérdéseket higgadtan, kulturáltan, nem indulatok által vezérelten lehet csak megbeszélni és megoldani.

[82] Bízom a bíró kollégáim szakmaiságában, éleslátásában, és hogy nem hagyjuk magunkat félrevezetni. Remélem, az általam vázolt jelenség elszigetelt marad.

Sok sikert a közös együtt gondolkodásban.

Ráckeve, 2019. május 13.

Terhelt1”

[83] „A vádlott nyílt levelét az bíróságla részéről eljár tanú1 – szervezeti fellettesének utasítására - 2019. május hó 14. napján 14 óra 43 perckor, a levél tartalmának megváltoztatása nélkül feltöltötte a bíróságok központi intranetes felületére.”

[84] Az elsőfokú íráság által megállapított tényállás az indokolás [11] bekezdésének további részétől – „Levél egy jelenség margójára” megnevezésű nyílt levelében *a vádlott* azt állította magánvádoló1ról,-”- változatlan marad.

[85] A fentiek szerint pontosított tényállás immár minden részében megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdés szerinti hiányosságoktól, ezért a Be. 593. § (3) bekezdése alapján irányadó volt a fellebbezési eljárásban, s a másodfokú felülbírálat alapját képezhette.

[86] A felülbírálat eredményeként a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság téves következtetésre jutott a vádlott magánvád tárgyát képező kijelentéseinek megítélése, végső soron a vádlott büntetőjogi felelőssége tekintetében.

[87] A másodfokú bíróság a fentiek szerint kiegészített tényállás alapján vizsgálta meg a vádlott nyílt levelének a magánvádló által sérelmezett, a magánvád tárgyát képező szövegrészeit.

[88] Magyarország Alaptörvénye (IX. cikk (1) bekezdés) valamennyi állampolgár számára lehetőséget biztosít a véleménynyilvánításra, amelynek azonban gátat szab az emberi méltóság védelmében (4 bekezdés).

[89] A bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy a magánvád tárgyát képező levélnek a magánvádló által sérelmezett kijelentései megalapozzák-e a Btk. 226.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) és c) pontjai szerint minősülő rágalmozás vétségének megállapítását, azaz, hogy a vádlott a magánvádlóról más előtt a becsület csorbítására alkalmas tényt állított, híresztelt, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használt-e, avagy azok a szólásszabadság keretein belül maradnak.

[90] Az emberi kommunikáció során lehetséges csak tényekről beszélni vagy a tényekhez kapcsolódó értékelést mondani.

[91] Az első esetben magára a valóságbeli tényre, körülményre vonatkozik a leíró jellegű megállapítás, míg az értékelés esetén a valósághoz, a valóságot leíró megállapításhoz fűz következtetést a megszólaló.

[92] Tény a múltban bekövetkezett, vagy a jelenben is tartó cselekmény, állapot, tényállítás pedig olyan megnyilatkozás, mely ennek a fenti ténynek a kinyilvánítása. Tényállítás esetén az adott nyilatkozat alapjául meghatározott egyedileg elhatárolt objektív valóság szempontjából megvizsgálható esemény, történés szolgál, míg értékítélet esetén nem egy egyedileg körül határolt eseményről van szó. Továbbá abban az esetben, ha a következtetések láncolata olyan mértékben hosszú és áttételes, hogy az egyedileg körülhatárolt meghatározott események már nem úgy jelennek meg, mint a megnyilatkozás alapja, akkor is értékítéletről van szó.

[93] Minden értékítéletnek általánosító tendenciája van és viszonyítást foglal magában. Az értékítélet valójában a kifejezési mód egyszerűsítése, a tényállítás sommásítása. Ez végül is azt jelenti, hogy a tényállítási tartalom elveszti a konkrétságra való visszavezethetőséget, egyre absztraktabbá válik. Sűrítést, tipizálást, a lényeg megragadását jelenti, ezért az emberek

egymás közötti kommunikációban inkább ezt a módot használják a tényállítások helyettesítésére. Ez azonban már nem tényállítás, hanem értékítélet.

[94] Az irányadó bírói gyakorlat szerint vizsgálni szükséges, hogy olyan tényállításról van-e szó, amely a tények hitelével való rontást jelenti, vagy pedig egy olyan leegyszerűsítés, amelynél már nem a tényre való vonatkozás, vonatkoztathatóság a lényeg, és ezért értékítélet. Ez utóbbi ugyanis büntetőjogilag nem akadályozott, feltéve, ha az nem gyalázkodó.

[95] A rágalmazás akkor valósul meg, ha olyan tényállítás, nyilatkozat, kijelentés hangzik el, amelynek tartalma valamely a múltban megtörtént, vagy a jelenben történő esemény, jelenség, állapot része. Becsület csorbítására pedig általában olyan tény állítása alkalmas, amely valósága esetén büntető, szabálysértési vagy fegyelmi eljárást alapjává képezheti.

[96] Ezzel szemben a sommás, konkrét eseményre (ahol nevesíthetők a résztvevők) vissza nem vezethető leegyszerűsítés, utalás csak értékítélet lehet, amely pedig büntetőjogilag nem fenyegetett.

[97] A fentiek alapján az bíróság 34/2019. (V.08.) számú határozatára a tényállásban részletezett tartalmú nyílt levélben reagáló vádlott gondolkodása a tényekhez kapcsolódó újabb ítélet, aminek értékelő funkciója van. Ily módon ez egy értékítélet a valósághoz, a valóságot leíró megállapításhoz - múltbéli történésekre konkrét személy megjelölése nélküli utalások mellett - fűzött következtetés. Nem egy egyedileg elhatárolt objektív valóság szempontjából megvizsgálható esemény, történés leírására szolgál, hanem a sűrítés, tipizálás, lényeg megragadásán keresztüli értékítélet. Ez az értékítélet pedig a véleménynyilvánítás (bírálat, jellemzés, nézet és kritika) szabadsága alá tartozik, amely a magánvádlóra, mint hivatalos személyre és e minőségére tekintettel vonatkozott.

[98] A rágalmazás szándékos bűncselekmény. A bűnösség megállapításához szükséges, hogy az elkövető tudata átfogja, hogy a tényközlés más előtt történik és objektíve alkalmas a sértett személy becsületének csorbítására.

[99] Terhelt1 nyílt levele szándékos cselekmény eredménye volt, mert a vádlott szándéka arra irányult, hogy nyílt levele a bíróság intranetes oldalán megjelenjen.

[100] A bűnösség megállapításához szükséges másik feltétel, hogy a levél tartalma objektíve alkalmas legyen a sértett személy becsületének csorbítására, azonban nem valósult meg.

[101] Azért nem, mert a törvényszék álláspontja szerint a felrótt magatartás nem tényállítás, híresztelés, vagy tényre közvetlenül utaló kifejezés használata, hanem a sértett

tevékenységének kritikája, mely nem konkretizálódott olyan tény állítására, amely valósága esetén büntető, szabálysértési, vagy fegyelmi eljárás megindításának alapjául szolgálhatna a sértett ellen.

[102] Mindenkit megillet a közügyek vitatásának joga, a közügy intézése pedig nem személytelen, és aki közügyet intéz, annak ez nem magánügye. Ehhez képest a jog gyakorlása az ilyen joggyakorlással érintett oldalán annak elviselését, tűrését jelenti. A vád tárgyát képező állítások negatív értékítéletet tükröznek, nem a becsület csorbítására alkalmas tényállítások és nem gyalázkodók, mert olyan közügynek tekinthető, a vádlott személyéhez is kapcsolódó esemény kapcsán keletkeztek, amely esetben, erre figyelemmel a rágalmazás bűncselekménye nem valósul meg.

[103] A tényállásszerűség szempontjából lényeges, hogy miként kell értelmezni valamely inkriminált nyilatkozatot.

[104] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint objektív ismérvek határozzák meg a becsület csorbításra alkalmasság megítélését és nem az elkövető vagy a sértett szubjektív megítélése. Egy múltbéli, közelebbről meg nem határozott eseményre való homályos utalás és a vádlottnak a magánvádló bírósági vezetőként folytatott tevékenységéről alkotott véleménye nem valósítja meg a rágalmazást. A múltbéli eseményekre való utalás olyan távoli történés, amely a jelen levélben csak a kifogásolt bíróság határozat kapcsán került rögzítésre és bár kétségtelen, hogy a magánvádlóval szembeni negatív értékítéletet tartalmaz, a becsület csorbításra nem alkalmas, mert nem gyalázkodó jellegű.

[105] Önmagában közömbös, hogy a közlés a sértett becsületérzését ténylegesen érintette, sértette-e. Minthogy a felrótt közlések a becsület csorbítására objektíve nem alkalmasak, nem tényállítás, hanem kritika, így a cselekmény a rágalmazás (sem pedig a becsületsértés) tekintetében nem tényállásszerű, így nem bűncselekmény.

[106] A kifogásolt mondatok a jogellenességet nélkülözik, mert a véleménynyilvánítás, bírálat, jellemzés, nézet és kritika szabadsága alá tartoznak, és hivatalos személy vonatkozásában, e-minőségére tekintettel történtek. Ez a szempont azonban csak akkor lenne vizsgálendő, ha a kifogásolt mondatok tényállásszerűek, mert ebben az esetben nem a tényállásszerűség, hanem a jogellenesség hiánya zárná ki a bűncselekmény elkövetésének megállapítását.

[107] Mivel a másodfokú bíróság álláspontja szerint a kifogásolt mondatok nem tényállásszerűek, ezért a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására nem kerülhet sor és így módon bűncselekmény hiányában való felmentésének van helye.

[108] Erre figyelemmel a törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta és Terhelt1 vádlottat az ellene a Btk. 226.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) és c) pontjai szerint minősülő rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdésének a) pontja alapján – bűncselekmény hiányában – felmentette.

[109] A törvényszék a felmerült bűnügyi költség viseléséről, a vádlott felmentésére figyelemmel, a Be. 782.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett.

[110] A másodfokú bíróság a Btk. 227. § (1) bekezdésének a) és b) pontjai szerint minősülő becsületsértés vétsége miatti eljárás megszüntetésére vonatkozó rendelkezést - mint szükségtelent - mellőzte.

[111] A másodfokú bíróság ítéletével szembeni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) bekezdése biztosítja, figyelemmel a Be. 615. § (2) bekezdés b) pontjának első fordulatában írottakra.

Balassagyarmat 2022. október 28.

Lászlóné dr. Verebélyi Edina s. k. a tanács elnöke

dr. Kozma-Kovács Krisztina s. k. előadó bíró

dr. Szepesi Ágnes s. k. bíró